

ПРАВИЛА НА ПОВЕДЕНИЕ В ПРИ ПРИРОДНИ И ПРЕДИЗВИКАНИ ОТ ЧОВЕКА БЕДСТВИЯ

ПРАВИЛА НА ПОВЕДЕНИЕ ПРИ НАВОДНЕНИЯ

1. Какво представлява извънредната ситуация?

Исключително събитие, с невоенни характер, което по своя мащаб и интензивност застрашава живота и здравето на населението, околната среда, важните материални и културни ценности, а за да се възстанови нормалното състояние, е необходимо да се приемат спешни мерки и действия, разпределяне на допълнителни ресурси и унитарно управление на въвлечени сили и средства.

2. Как става наводнението?

Наводнението настъпва, когато речното корито не може да поеме цялата паднала вода от небето. Водите на големите реки се издигат и падат по-бавно от тези на малките реки. По този начин в малък речен басейн водите на река могат да се издигнат или да паднат за няколко минути или часове. В случай на големи реки, издигането и падането на водата може да отнеме много време. Следователно, при големите реки наводнението може да продължи няколко дни, тъй като е необходимо време да се оттече цялата вода, която е изтекла.

Наводняването се дължи на естествените преливания на водни потоци, причинени от увеличения поток поради валежите и / или внезапното топене на снежния слой или блокиранията, причинени от недостатъчните размери на участъците за отводняване на мостовете и мостчетата, запушвания, причинени от лед или плаващи замърсявания (отпадъци и дървесен материал), свлачища, речни отлагания и снежни лавини, както и наводнения по склоновете.

3. Защо наводненията стават по-чести?

Наводненията и свлачищата се дължат до голяма степен на унищожаването на горите в речните басейни. Горите играят важна роля за защита на склоновете от ерозия. При тяхно отсъствие склоновете се сриват, появяват се потоци, които разрушават бреговете, запушват речните корита и водят до катастрофални разливи на вода. Единственото дългосрочно решение е развитието на горския фонд.

4. Кои неща са пряко или косвено изложени на риск от наводнения?

- животът на хората и техните блага, както и животът на животните;
- социални, културни, административни и наследствени цели;
- производствени мощности (фирми, индустриални платформи, електроцентрали, агро-зоотехнически стопанства, риболовни съоръжения, пристанища и други);
- язовири и други хидротехнически работи, които представляват източници на риск надолу по течението, в случай на аварии;

- пътни, железопътни и морски комуникационни пътища, електроснабдителни мрежи, газове, източници и системи за водоснабдяване и канализация, пречиствателни станции, телекомуникационни мрежи и други;
- естествена среда (водни и сухоземни екосистеми, гори, земеделски земи, градски зони и други).

5. Кой ръководи действия за реагиране при наводнения?

Кметът. Той изпълнява плана за защита от наводнения и пристъпва към осигуряване на техническите средства и материали, специфични за тази ситуация.

6. Какви са задълженията на кмета за управление на извънредните ситуации, причинени от наводнения:

- осигурява персонала и необходимите условия за установяване на постоянната служба и проверява изпълнението на тази услуга;
- осигурява необходимите средства и установява отговорностите за предупреждение и алармиране на населението в зоните на риск от наводнения;
- разпорежда агенциите по наводненията да организират периодични действия за осведомяване на населението за риска, причинен от наводненията, и за мерките, които трябва да бъдат предприети от всеки гражданин за намаляване на щетите;
- осигурява, посредством агенциите по наводненията, подготовката на местни планове за защита от наводнения, показване на откъси от тези планове, от които е изключена поверителна информация на уебсайта на институцията и от кметската служба;
- осигурява, посредством агенциите по наводненията, централизиране на данни относно последиците от опасни хидрометеорологични явления;
- осигурява, посредством местните съвети, необходимите средства за създаване и попълване на запасите от материали и средства за отбрана срещу наводнения на ниво кметства, за поддръжката и ремонта на хидротехническите конструкции от собствената им администрация и поддържането на речните корита в района на местностите;
- осигурява направата и правилната поддръжка на канавки и канализационни канали, отстраняване на дървен материал и отпадъци от потоци, дренажни участъци от мостове и мостчета;
- нарежда на агенциите по наводненията да разлепят на обществени места значението на цветните кодове на метеорологичните и хидрологичните предупреждения, както и значението на звуковите алармени сигнали на населението;
- осигурява посредством доброволческите служби за извънредни ситуации постоянен надзор по време на водните потоци на участъците от мостове и мостчета с по-малък размер в района на местността с цел предотвратяване на наводнения;
- организира ежегодно и при необходимост обучение на членовете на Местния комитет по възложените им задачи за предупреждение/ алармиране на населението в селата, принадлежащи към общините;

- осигурява необходимите средства за оборудване на Доброволческите служби за извънредни ситуации с конкретни материали и средства за интервенция при наводнения.

7. С какви мерки разполагат местните комитети за извънредни ситуации в случаи на наводнения?

- осигурява постоянство в централата на кметството с обучен персонал за получаване на уведомления, прогнози и хидрометеорологични предупреждения, на решенията на окръжния комитет за извънредни ситуации;
- подготвя и представя оперативни отчети;
- използва всички налични средства за осигуряване на приоритетно предупреждение и / или сигнализиране на населението и цели в рисковите райони от наводнения поради преливане на реки, течовете по склонове и аварии до хидротехнически конструкции;
- задейства оперативните действия на отбраната в застрашените райони, в съответствие с разпоредбите на одобрените планове за отбрана, състоящи се главно от постоянното наблюдение на рисковите зони; насочване на силите и средствата за намеса, издигане и укрепване на дигите и бреговете, съгласно максималните прогнозирани коти; организира евакуацията на населението, животните и стоките, съгласно Плана за спешна евакуация;
- взема мерки за избягване или премахване на блокажи от плаващи боклуци и лед, особено в районите на мостове и мостчета, водните гнезда, дренажни води от застроената площ на населените места;
- осигурява участието на Доброволческите служби в оперативните действия, провеждани от специалистите на звената, изпълняващи действия с отбранителна роля срещу наводненията;
- локализира разлетите води, както и тези, идващи от инфилтрация и изтичания по склоновете и ги насочва към речните дъна, гравитационно или чрез изпомпване;
- осигурява допълнителни източници за водоснабдяване на населението през периоди, когато водата не е годна за пиене.

8. Какви са мерките, предприети от местните комитети за извънредни ситуации след като наводненията преминат?

- повторното пускане на водоснабдителните съоръжения, евакуацията на засегнатите промишлени и битови отпадъчни води, както и евакуацията на наводнения и отводнителни води от земеделските земи, посредством изкопаване на отводнителни канали и инсталиране на мобилни помпени агрегати;
- прилагане на необходимите санитарно-епидемични мерки;
- установяване на физическите и материалните щети, причинени от наводненията, и на мерките, необходими за възстановяване на засегнатите цели;
- преустройство на комуникационни пътеки мостове и мостчета, възстановяване на водни помпени инсталации;
- възстановяване на линиите на далекосъобщенията и електропренасянето;

- ремонт и въвеждане в експлоатация на вода, пара, газ, петрол, повредени или разрушени тръби;
- пускане в действие на засегнатите социално-икономически цели;
- подпомагане на населението за възстановяване или ремонт на личното имущество, което е повредено или унищожено;
- разрушаване на временните отбранителни хидротехнически работи, което пречи на нормалното развитие на дейностите и възстановяване на материалите, които могат да бъдат използвани, възстановяване на деградиралите земни работи, отстраняване на щетите по хидротехническите работи.

9. В случай на разпореждане от страна на кмета на организиране/създаване на лагер за пострадалите в резултат на евакуацията в случай на наводнение, ще се гарантира:

- настаняване на пострадалите лица, снабдяване с вода, храна, стоки от първа необходимост, медицинска помощ и установяване на нови възможности за временно настаняване на пострадалите;
- подслон, хранене и предоставяне на ветеринарна помощ на евакуираните животни;
- реализацията на устройството за сигурност на материалните блага посредством командира на органите на реда.

10. Какви са мерките за рехабилитация, предприети от кмета след наводненията?

- оценка на щетите, причинени от наводнения на територията на административно-териториалната единица чрез създаването на местна комисия за оценка на щетите, причинени от наводнения;
- прилагането на мерките, приети с решението на Местния комитет за извънредни ситуации, след прекратяване на опасните хидрологични явления чрез;
- информиране на населението за мерките, които трябва да бъдат приложени;
- координиране на интервенционните действия за премахване на последиците от наводненията;
- организиране на мерки за източване на вода от разливи, изтичане и валежи;
- приемане на мерките за обезпаразитяване на източниците и инсталациите за водоснабдяване, както и на земите, които са били засегнати;
- приемане на мерки за възстановяване на засегнатата инфраструктура (комуникационни пътища мостове и мостчета, възстановяване на линии за далекосъобщения и електропроводи, щети по водопроводи и газопроводи);
- идентифициране на материалните и финансовите ресурси, необходими за възстановяване на повредени или разрушени домове.

11. Как се предотвратяват болестите в наводнените район?

Чрез ваксинация срещу коремен тиф и хепатит А, дезинфекция с хлорна вар на кладенци, къщи и мазета, в които тече водата. Консумацията на вода ще се

извършва 30 минути след кипене. Поддържане на хигиената на тялото, избягване на продължителното излагане на студ, на спешния телефон 112 ще се съобщава за симптоми на треска, болки в корема, повръщане.

12. Коя е най-сериозната болест след наводнението?

Лептоспироза, заболяване, причинено от група микроорганизми, което се развива във влажна почва и гореща вода, но издържа на ниски температури до една година в лед. Във водата на откритите басейни може да издържи до 10 - 20 дни, в урината - до няколко седмици, в хранителните продукти - до няколко дни. Лептоспирозните микроорганизми не издържат на суша и високи температури и са чувствителни към действието на слънчевата светлина. Дезинфектантите (*хлорамин, варови хлориди, фенол*) лесно унищожават лептоспирозните микроорганизми, които също така са чувствителни към антибиотици. Естествените огнища са предимно райони с нисък релеф (речни корита, езера). Основният животински източник са говеда и свине, но циркулацията на лептоспирозните микроорганизми се поддържа от плъховете. Предаването на болестта от животни към хора се осъществява лесно, по различни начини: при грижи за животните, при контакт с урината на болни животни или в храна със заразени от гризачи продукти. Симптоми: втрисане, висока температура, обща слабост, безсъние, гадене, повръщане, болки в долната част на гърба. Всички пациенти с лептоспироза трябва да бъдат хоспитализирани.

13. Какви са основните правила за поведение и действие в случаи на наводнения?

- научаването на алармените сигнали, предавани през системата за гражданска защита;
- слушането на официална информация и метеорологични доклади;
- информирането на местните власти за наводнения, свлачища, големи аварии;
- държането под ръка на запаси за няколко дни;
- взимането на храна със себе си в случай на евакуация, която да се използва по пътя.

14. Когато наводнението ви изненада у дома и ако имате време, вземете следните мерки, за да защитите имуществото във вашия имот:

- внесете някои неща в къщата или ги сложете на безопасно място (мебели от двора, градински инструменти или други движещи се предмети, които могат да бъдат издухани или взети от вода);
- защитете прозорците, така че да не бъдат счупени от силни ветрове, вода, плаващи предмети или наводнения;
- евакуирайте животни и ценности си до предварително определени места за убежище;
- заключете вратите на къщата и прозорците след изключване на вода, газ и електрически инсталации;
- не съхранявайте торбички с пясък от външната страна на стените на къщата; по-добре оставете водата от наводнението да тече свободно

през основата, или ако сте сигурни, че ще бъдете наводнена, пристъпете сами към наводняване на основата.

15. Когато потопът ви изненада у дома и ако наводнението е неизбежно, постъпете по следния начин:

- преместете предметите, които могат да бъдат преместени в горната част на къщата, изключете електрическите уреди и с цялото семейство напуснете къщата и се преместете на предварително установеното място за убежище (горни етажи, покриви, височини или други високи места), които не могат да бъдат достигнати от максималните нива на вода;
- в случай, че бъдете изненадани извън къщата (на улицата, в училище, в парка, в театъра, на гарата, в автобуса, в магазина и други места) е необходимо стриктно да спазите получените комуникации и до местата за убежище, които се намират най-близо.

16. Ако евакуацията е наредена / поръчана, следвайте следните правила:

- спазвайте установения ред за евакуация: деца, възрастни хора, болни и на първо място най-заstraшените райони;
- преди да излезете от къщата, изключете водата, газта, електричеството и затворете прозорците;
- извадете животните от фермата (конюшни, приюти) и ги насочете към места, които осигуряват защита;
- когато излизате от къщата, вземете лични документи, запасете се с храна, вода, санитарен комплект, осветление, радио, а в студено време и с по-плътни дрехи;
- след като пристигнете на мястото за убежище се дръжте спокойно, заемете установените места, защитете и контролирайте децата, следвайте установените мерки.

17. Когато се връщате у дома, спазвайте следното:

- не влизайте в къщата, ако е била повредена или е станала нехигиенична;
- не докосвайте електрическите проводници;
- не консумирайте вода директно от източника, а само след като е сварена;
- консумирайте храни само след като са почистени, сварени и, в зависимост от случая, контролирани от санитарните органи;
- не използвайте вода, газ, електричество, освен ако това не е одобрено от специализирани органи;
- оказвайте помощ на жертви, пострадали от наводнения;
- извършете работата по отстраняване на последствията от наводнението, почистване на брега, почистване на къщата и мебелите, дезинфекция на стаите, поправяне на щетите;
- морално и материално подпомагайте хората, засегнати от наводнения чрез гостоприемство, даряване на материални блага, храна, лекарства.

18. Правила и мерки, които трябва да се ПРЕВАНТИВНО да се спазват, за да се намалят ефектите, причинени от наводненията:

- почистване, разширяване или изграждане на канали за събиране на дъждовна вода, там където няма;
- отводняване и осигуряване на притока на вода към канализацията, така че да не спира в домакинствата и да не се заблъттава;
- регулирането на потоците, тяхното почистване, както и на каналите и колекторните тръби, на долчинките, за да се гарантира командването на образуването на евентуални потоци;
- създаване на резервни басейни за улавяне на придошлите реки;
- на собствениците на конструкции, разположени в посока на наводненията по склоновете, се препоръчва да се направят канали за улавяне и управление на водата;
- почистване на стълбовете, които държат мостовете и мостчетата от материалите, донесени от наводненията, за да се избегне образуването на истински заграждения, които могат да засегнат околната среда или дори тяхната устойчивост;
- закупуване на торби, които да бъдат напълнени с пясък, с цел предпазване от проникване на вода или за укрепване на бреговете и язовирите;
- извършване на отводнителни работи в резултат на валежи в районите, засегнати от свлачища, за да се предотврати проникването ѝ през пукнатини, образувани с цел предотвратяване на тяхното повторно активиране;
- извършване на благоустройствени работи, защита на брега и дигите;
- закупуване на нивото на всяка местност на помпи, тъй като те са необходими за евакуация на водата от сградите на институциите и населението от съответните райони, защото в случаите на големи форсмажорни ситуации силите на Инспектората за извънредни ситуации не са достатъчни.

ПРАВИЛА НА ПОВЕДЕНИЕ ПРИ ПОЖАР

1. Какво е пожарът?

Самостоятелното изгаряне, което се осъществява без контрол върху времето и пространството, причинява загуба на човешки живот и / или материални щети и изисква организирана намеса за прекъсване на процеса на горене.

2. Как възниква пожарът?

Пожарът винаги възниква, когато има три елемента заедно: наличието на гориво, наличието на вещества, които поддържат изгарянето и наличието на източник на огън. Може да настъпи в жилища, както в градски, така и в селски райони, в промишлени цели, в селскостопански райони (равнини) или гори. Теоретично, където има гориво (горивно вещество) и окислител (кислород във въздуха), винаги когато може да възникне източник на запалване, който може да генерира пожар. Там, където има пожар, се появява явлението на неговото разпространение. Разпространението на огъня се извършва чрез изгаряне в повърхностна единица от горимо вещество и чрез действието на фактори, които благоприятстват или инхибират разпространението. Целта е разпространението на огъня да се ограничи:

- избягване на мащабни пожари и техните последици, например загуба на жизненоважни услуги като комунални диспансери, комуникационни съоръжения, загуба на ресурси и мащабно унищожаване на жилищни и битови домакинства.
- поддържане на стабилността на носещите елементи на конструкцията, така че потребителите да могат да напуснат конструкцията или да бъдат спасени по друг начин;
- възможност за интервенция от страна на S.V.S.U. / професионални служби при извънредни ситуации и противопожарен контрол (топлинното излъчване от големите пожари може да предотврати приближаването на пожарни / спасителни екипи).

3. *Защо се увеличава все повече и повече броят на пожарите?*

Пожарите до голяма степен се дължат на:

- използването на открит огън;
- използването на дефектни или импровизирани електрически инсталации;
- пушенето на места, където има опасност от възникване на пожар;
- дефектни или непочистени комини;
- детска игра с огън;
- дефектни, импровизирани или непочистени средства за отопление,
- неправилна употребата на втечен газ/газови бутилки.

4. *Как се предотвратяват пожарите?*

Посредством:

- забрана на тютюнопушенето на места с опасност от експлозия и пожар;
- забрана за използване на кибрит, свещи, маслени лампи в помещения с пожарна опасност (фуражни складове, конюшни, мази, други пристройки, мостове и мостчета) и експлозиви (в близост до газови бутилки, инсталации за природен газ, помещения, където се съхраняват нефтопродукти), както и извършването на селскостопански работи - (в зърнени вериги, ливади ...), в гори и в близост до тях;
- използване на електрически инсталации, електрически уреди, електрически кабели, контакти, ключове без импровизации / неизправности. С цел отстраняване на дефектните електрически уреди и инсталации се обърнете към сертифицирани в това отношение физически и юридически лица.
- комините се проверяват, почистват и ремонтират периодично от специализиран и оторизиран персонал в съответствие с действащите законови разпоредби;
- бутилките за втечен газ се използват с регулатори на налягането (часовници), с уплътнения и гумени маркучи и съгласно законовите разпоредби;
- забрана за съхранение на дървесина, фураж или други лесно горими или запалими материали (цилиндри, барабани с петролни продукти, ...) в основите на сградите;
- надзор на всеки огън, независимо дали е вътре в къщата или извън нея;
- 5. Кои са основните правила/задължения в случай на пожар?
- лицето, което забележи пожар, има задължението да обяви по всякакъв начин спешните служби (Уникалната национална система за спешни

повиквания 112), кмета или полицията и да предприеме, доколкото е възможно, мерки за ограничаване и гасене на пожара;

- всяко лице трябва да предоставя помощ, когато и възможно най-рационално, на хората в опасност или в затруднение, по собствена инициатива или по искане на жертвата, на представителите на органите на публичната администрация, както и на персонала на спешните служби;
- за гасенето на пожарите ще се използват пожарогасители, вода, пясък, пръст, покрития и др.;
- физическите и юридическите лица са задължени да спазват техническите регламенти и разпоредбите за защита срещу пожари и да не застрашават чрез своите решения и факти живота, стоките и околната среда;
- в случай на пожари, породени в гори, насаждения, селскостопански култури, стъбла, пасища и ливади, хората в околността са длъжни незабавно да се намесят със средствата, с които разполагат, за да ги ограничават и погасят;
- в случай на форсмажорни обстоятелства, причинени от пожар, природни и юридически лица, които притежават, които притежават под каквато и да е форма, земя, сгради, технически инсталации или превозни средства имат следните задължения:
 - да се даде възможност за безусловен достъп до спешни служби и лица, предоставящи помощ;
 - да позволи безусловна употреба на вода, собствени материали и средства за спасяване, гасене и ограничаване на последиците от пожари, настъпили в собствена или чужда собственост;
 - да приемат установените от командира на интервенцията мерки за разчистване на земята, събаряне на строеж или част от строежа, рязане / демонтаж на транспортните средства, временно спиране на дейностите или евакуация от застрашената зона и осигуряване на подкрепа със собствените сили и средства за осъществяването от тези мерки.

5. Какво правим в случай на пожар?

- Незабавно съобщаваме за пожара - на Уникалната национална система за спешни повиквания 112, независимо от степента на пожара към момента на наблюдение.
- Алармиране на персонала на S.V.S.U. от съответното населено място.
- Прекъсване на електрическото захранване.
- Спешна евакуация на потребители от съседни райони, засегнати от пожара.
- Евакуация на материали, които могат да допринесат за развитието на пожар и други ценни стоки, съществуващи в зоната, засегната от пожара, за максимално ограничаване на материалните загуби на места, които не засягат намесата;

- Локализиране и загасяване на пожара с първите налични средства и осигуряване на защита на персонала, участващ в евакуацията на потребителите, материалните блага и гасенето на пожара;
- Отблокиране на пътищата за достъп (там, където се налага) и осигуряване на достъп на интервенционните сили до мястото на пожара;

Обаждането на спешен номер **112** е безплатно и може да се извършва от всяка фиксирана или мобилна телефонна мрежа. Колкото по-точна е информацията, толкова намесата на пожарникарите ще бъде по-бърза, по-ефективна и по-сигурна.

Лицето, което се обажда на телефон **112**, трябва да предостави всички данни, поискани от оператора, и обаждането ще бъде завършено по негово решение.

6. Какво правите, ако огънят ви изненада у дома?

- алармирайте всички лица в къщата и съседите, излезте в двора и се обадете на спешен номер 112;
- ако спите, събудете всички в къщата, не изпадайте в паника и помагайте за евакуацията на всички лица;
- затворете вратите, това помага да се спре разпространението на огъня;
- движението през помещенията, които се задимени, се прави на колене или чрез влачене по корем, защото близо до пода има по-малко дим;
- НЕ се връщайте, в никакъв случай, за да вземете документи, ценности, пари, дрехи или други ценни неща;
- изчакайте пристигането на пожарникари (S.V.S.U., военни пожарникари) в близост до къщата, където е пожарът.

При пристигането им ги информирайте за ситуацията в къщата и възможното наличие на други хора, хванати вътре в нея. Огнеборците могат да намерят хората, оставени вътре по-бързо, отколкото вие.

7. Как да действате след настъпването на пожар?

- Ще бъдат взети мерки за опазване на всички доказателства, които могат да помогнат за установяване на причините за пожара;
- Ще се извършат изследователски дейности и анализ на обстоятелствата от избухването на пожар от персонала на местната публична администрация и упълномощените институции;
- Отрицателните ефекти от пожара ще бъдат отстранени от служителите на местната публична администрация или от специализирани компании, в зависимост от случая;
- Ще се спазват насоките и разпоредбите на местните органи на публичната администрация;
- Роднините ще бъдат уведомени, че сте в безопасност, в противен случай властите могат да изгубят време да ви търсят;
- Влизането вътре в сградата/сградите, пострадали от пожара, ще става много внимателно.

8. Кой провежда противопожарните действия?

Кметът координира постоянната организация на интервенцията при пожар на ниво административно-териториална единица, осигурява участието в интервенцията на доброволческата аварийна служба със средства за оборудване и провеждане на интервенцията, до гасенето на пожара или до пристигането на силите на Инспектората по извънредните ситуации „Влашка” на окръг Гюргево.

9. Кое е най-лошото последствие от пожара?

Най-сериозната последица от пожара е загубата на човешки живот и като цяло съществува мнението, че смъртта, причинена от пожарни обстоятелства, е причинена от излагането на високи температури, което води до изгаряния.

Статистиката обаче показва друга смъртоносна първопричина, а именно вдишването на токсични изпарения и газове като:

- въглероден оксид (CO) - е на първо място по брой на жертвите при пожари; в земната атмосфера се открива в концентрация 1от 0 ppm (части на милион); става опасен при концентрации над 200 ppm (части на милион), а на 12000 ppm (части на милион) човек умира след 1-3 минути;
- циановодород (HCN) е друг изключително опасен продукт от горенето, застрашаващ живота дори при концентрации от 100 ppm (части на милион).
- въглероден диоксид (CO₂) - задушаващ газ, който предизвиква ускоряване на дихателната честота.
- сероводород (H₂S) - предизвиква усещане за замаяност и повръщане.
- азотен оксид (NO) - атакува централната нервна система.
- амоняк (NH₃) - идва от изгарянето на съдържащи азот вещества (вълна, акрилен текстил, феноли, смоли и др.) и причинява смърт при концентрации над 0,65%
- солна киселина (HCl) - се получава при изгарянето на пластмаси и е смъртоносен при концентрации над 1500 ppm (части на милион).

ПРАВИЛА НА ПОВЕДЕНИЕ ПРИ ЗАТРУПВАНЕ СЪС СНЯГ

1. Кога настъпва снежната виелица?

Чрез отлагания на сняг върху пътната настилка, причинени от обилни снеговалежи или виелици, включващи големи количества сняг, където положението на пътя срещу вятъра и напречният профил благоприятстват образуването на снежни натрупвания от над 0,3 м в прекъснати или непрекъснати сектори.

Затрупванията със сняг по правило имат специален характер по отношение на мерките за защита, в смисъл, че този вид бедствия, с редки изключения, се образуват за по-дълъг период от време и съществуват възможности за предприемане на някои мерки, така че повечето от техните ефекти да се намалят.

2. Защо снеговалежите са все по-чести?

Снеговалежът се получава в резултат на обилен снеговалеж и виелици, които могат да продължат от няколко часа до няколко дни. Те затрудняват по-специално придвижването на транспортни средства от всякакъв тип, въздушен, автомобилен, железопътен, дейностите в селскостопански цели, доставка на

суровини, електричество и газ, телекомуникации и др. За да се отстранят големи количества сняг от пътищата за достъп и да се възобновят икономическите и социалните дейности, са необходими голям брой механизирани средства и хора.

3. Предупреждения за сняг и метеорологични предупреждения

Метеорологичните съобщения и предупреждения относно затрупване със сняг поради падането на обилен сняг/снеговалежи/виелици ще бъдат придружени от цветен код, зададен по следния начин:

а) Предупреждение с жълт код означава:

- в краткосрочен план условията на движение по видовете транспорт (автомобилен, морски, железопътен) могат да станат трудни и да настъпят прекъсвания;
- в краткосрочен план и в ограничени райони могат да възникнат прекъсвания на електричеството;
- могат да бъдат причинени щети на домакинствата.

б) Предупреждение с оранжев код означава:

- условията на движение по видовете транспорт (автомобилен, морски, железопътен) могат да станат много трудни и да настъпят смущения, водещи до изолация на някои общности;
- прекъсване на навигацията и на движението по вътрешни водни пътища, пристанища и реки, поради намалена видимост;
- могат да възникнат прекъсвания на електрическото захранване;
- могат да бъдат причинени щети на домакинствата;
- в горския сектор могат да възникнат значителни щети;
- някои повреди могат да засегнат водните, газовите и комуникационните мрежи.

с) Предупреждение с червен код означава:

- рисковете за трафика в дългосрочен план ще бъдат непрактични за всички видове транспорт: железопътен, морски и автомобилен, сериозно засягащи човешките дейности и икономическия живот;
- много местности могат да бъдат изолирани, застрашавайки живота на жителите;
- комуналните и телекомуникационните мрежи могат да претърпят големи щети за няколко дни;
- могат да настъпят много важни материални щети;
- могат да възникнат големи щети в горското стопанство;
- прекъсване на навигацията и на движението по вътрешни водни пътища, пристанища и реки, поради намалена видимост.

4. Какви са последствията от затрупванията със сняг?

- застрашаване на живота или здравето на хората;
- блокиране на икономическата дейност;
- прекъсвания в доставката на електричество, топлина, газ и питейна вода;
- изолиране на някои местности и невъзможност за снабдяване с храна и лекарства с населението и животните;
- блокиране на евакуацията на болни и бременни жени към болничните звена;

- влошаването на някои сгради (седалища на институции, фирми, къщи, пристройки на къщи и др.) поради теглото на снежната покривка;
- влошаване на движението на хора;
- повреда на електрически и телефони мрежи, свързани посредством кабели, счупване или срутване на дървета поради снежното тегло и лавини, които могат да блокират определени пътища или железници.

5. Какви са организационните мерки и подготвителните и превантивните действия за управление на извънредните ситуации, причинени от снеговалеж, установени от местните публични администрации?

Местните органи на публичната администрация установяват организационни мерки и подготвителни и превантивни действия за управление на извънредни ситуации, причинени от снеговалеж, като например:

- създаване на оперативни групи на ниво местни институции и публична администрация;
- изработване на планове за запасаване с материали, необходими за студения сезон;
- осигуряване на специфична техника;
- финализиране на планове за ремонт на специфичната техника за зимната интервенция;
- съставяне на оперативни планове за действие през зимата.

6. Кой ръководи интервенционните действия по време на затрупване със сняг?

Кметът установява, в съответствие с разпоредбите на Индикативна наредбата за предотвратяване и борба със снеговалежите по обществени пътища AND 525-2013, режимът на интервенция за предотвратяване и борба със снеговалежите и заледряването за обществените пътища, който принадлежат към администрацията му.

7. Какви са специфичните дейности на извънредно ниво, свързани с метеорологичните кодове и предупредителните кодове на местните публични власти (до кметствата) в случай на снежна виелица?

а) Жълт код:

Властите на местната публична администрация в рисковия район проверяват жизнеспособността на своите зимни планове за действие, предупреждават структурите, с които имат сключени договори за предоставяне на услуги за отстраняване на сняг или за обучението на персонала, проверяват техническите средства и запасите за интервенция, алармират населението относно развитието на времето и необходимостта от допълнителни запаси.

б) Оранжев код:

Властите на местната публична администрация в района, изложен на риск, се намесват заедно със структурите за предоставяне на услуги по отстраняване на сняг в разчистването на окръжните и комуналните пътища, за предотвратяване на изолацията на местността и за осигуряване на нормалните условия за снабдяване на населението и за икономическите дейности.

в) Червен код:

Властите на местната публична администрация в района, изложен на риск, се намесват заедно със структурите за предоставяне на услуги по отстраняване на сняг в разчистването на окръжните и комуналните пътища, за предотвратяване на изолацията на местността и за осигуряване на нормалните условия за снабдяване на населението и за икономическите дейности.

8. Какво представлява оценката / разследването след снежна виелица?

Местните органи на публичната администрация назначават комисии, които оценяват/разследват последиците от затрупванията със сняг, причинени от падането на масивни снегове, обилни снеговалежи, виелици и блокирането на железопътни и сухопътни пътища за движение в следствие на което са били засегнати окръжни и комунални пътища, работите по протежението на железопътните линии или пътищата за движение, ако те се намират в администрацията на публичното пространство, както и в местната икономическа дейност.

Окръжните и комуналните пътища могат да претърпят увреждане на пътя и в резултат на намесата могат да бъдат засегнати площи, кръгови кръстовища, парапети, както и пътна маркировка и пътни знаци. Каналите и мостове могат да се променят поради теглото на натрупания сняг. Също така могат да бъдат засегнати електрическите и стационарните телефонни мрежи и кабелите на телевизионния сигнал. Комисията изготвя доклади за оценените щети и предлага мерки за нормализиране.

9. Кои са дейностите по възстановяване/рехабилитация след затрупване със сняг?

Местните органи на публичната администрация (кметствата):

- продължават снегопочистващата дейност за да отблокират всички населени места и да осигурят при нормални условия снабдяването им с провизии;
- установява мерки за социална защита на бездомните, на възрастните хора, оставени сами, на хората със сериозни здравословни състояния без болногледачи и др.;
- прилага мерки за ремонт и повторно поставяне на засегнатите пътни знаци по окръжните и общинските пътища, за ремонтни дейности по железопътни или пътни маршрути, принадлежащи към засегнатото обществено пространство;
- други мерки.

10. Кой се счита за интервенционен персонал - органите на местната публична администрация и икономическите оператори.

11. Какво се взема предвид при подготовката на интервенционния персонал?

- ранно определяне на индивидуалните компетенции в екипите и екипажите в структурата, ролята и целите, определени за управление на вида риск;
- познаване на средствата за оказване на първа помощ при спешни ситуации;

- обучение чрез упражнения на персонала и разпределените екипи;
- участие в национални / международни учения в областта;
- усвояване на разпоредбите на плана за интервенция, в съответствие с компетенциите;
- усвояване на нормите на техниката на трудова безопасност по време на интервенцията;
- осигуряване и използване на подходящо за ситуацията защитно оборудване.

12. Как се осъществява оперативната координация на местно ниво по време на извънредни ситуации с висока степен на интензивност / бедствия?

На ниво органи на местната публична администрация, дейността се осъществява от структурите с правомощия в нормален работен режим.

При издаването на жълт код:

- икономическите оператори имащи договор и интервенционните екипи се уведомяват за издаването на жълтия код;
- средствата за намеса се стартират и проверяват;
- установени са силите и средствата, които ще действат при първата интервенция.

При издаването на оранжев код:

- установява се постоянство на ниво кметства, намиращи се зоните на предупреждение;
- окръжните или местните комитети се призовават за спешни случаи;
- интервенционните екипи са организирани в кръгове, осигуряващи постоянно присъствие и постепенна интервенция;
- предприемат се мерки за идентифициране на болни, бременни и изолирани лица за транспортиране до болнични или безопасни райони;
- средствата за интервенция работят в съответствие с графиката и действат върху разпределените части.

При издаването на червен код:

- постоянството се осигурява от лице с ръководна длъжност (кмет / заместник-кмет);
- интервенционните екипи действат изцяло в съответствие с графика на ротационен принцип за почивка и интервенция, в сътрудничество със структурите, които осигуряват помощни мисии;
- средствата за интервенция работят в съответствие с графиката и действат върху разпределените схеми и сектори.

Ситуации, в които се изисква евакуация?

- блокиране на пътуващите във влакове и превозни средства, блокирани в снега, при условия, при които престоят им в средствата за пътуване може да застраши живота им;
- блокиране в подобни ситуации на животните, като тяхното подслоняване е необходимо по същите причини, както и за да се избегнат материални щети в случай на смъртта им.

Евакуацията в тези случаи може да се извърши с железопътни средства (от най-близките гари, от които не е засегнат железопътният трафик) или превозни средства от други структури (МАІ, МАрN) или икономически оператори.

- изолация на местностите поради снежни виелици, причинени от падането на обилен сняг, масивни снеговалежи и виелици, което застрашава живота на гражданите със спешни медицински нужди.

В този случай е необходимо да се концентрират усилията на всички интервенционни сили на съответното място, за да се осигури необходимата първа помощ и да се евакуират пострадалите до болничните звена.

13. Какви са основните правила в случай на затрупване със сняг?

- Абсолютно всеки вид пътуване ще бъде избегнат, ако не е необходим;
- Ако обаче е необходимо да пътувате, ще се вземе подходящо облекло;
- Постоянно информиране за метеорологичните условия по радиото и телевизията;
- За да се справите у дома, се подгответе със запаси от храна, вода и гориво и осигурете различни средства за отопление и приготвяне на храна;
- Подгответе осветителни средства, независими от електрическата мрежа;
- Съхранявайте под ръка средствата за почистване на снега;
- В случай на пътуване с кола, тя трябва да бъде снабдена с вериги за сняг, лопати, скрепери, теглещ кабел, резервно гориво и да се съобщи на някогo мястото на пътуване;
- Ако транспортното средство се развали, не се паникьосвайте, запазете спокойствие, включете аварийните светлини, пуснете светлините и изчакайте помощ;
- Не напускайте транспортните средства за да търсите помощ, тъй като съществува риск от измръзване;
- Пътувайте само през деня и използвайте главните пътища;
- Избягвайте претоварването.

14. Как да постъпите ако се окажете блокиран/затрупан?

- Автомобилът ще бъде изтеглен в дясната страна на пътя;
- Аварийните светлини ще бъдат включени и за радио антената или прозореца ще се захване алена кърпа;
- През нощта светлината вътре в превозното средство ще бъде включена, така че спасителният екип да може да намери по-лесно превозното средство;
- Събитието се съобщава на телефон 112, указва се мястото, където превозното средство е било блокирано и то няма да бъде напуснато, докато не пристигнат интервенционните / спасителните екипи;
- Превозното средство не се напуска, освен ако не видите сграда, която може да осигури подслон;
- Стартирайте двигателя и отоплителната система за около 10 минути на всеки час, за да запазите топлината вътре. Когато двигателят работи, леко се отваря прозореца за да става вентилация;
- Снегът от изпускателната тръба трябва да се почиства периодично;
- Тялото се раздвижва, за да се поддържа топло, като се избягва умората;
- Следи се за признаци на замръзване или хипотермия. Ще се правят лесни упражнения за поддържане на доброто кръвообращение.

- Ако в колата има повече хора, те ще спят подред. За изолация на автомобила ще се използват стари вестници, хартии или покривалата от седалките.
- Физическата умора ще се избягва. Студеното време товари сърцето.
- Усилията като изчистване на сняг или бутане на автомобила могат да доведат до инфаркт или да изострят съществуващите проблеми със сърцето.
- Пийте достатъчно вода, за да избегнете дехидратация. Не излизайте навън на вятър.

15. Кои са специфичните за периода заболявания?

Най-честите заболявания са: грип, пневмония, ларингит, инфекция на пикочните пътища, ротавирус и настинки.

- Грипът е заразна респираторна инфекция, а симптомите се появяват три дни след излагане на вируса. Симптомите на грипа включват: висока температура, втрисане, болки в гърлото, кашлица, хрема и болки в гърба и краката.
- Пневмонията се проявява чрез възпаление на белодробните пътища и може да бъде разпозната по висока температура, втрисане, кашлица, лош дъх и болки в гърдите. За да се предотврати появата на болестта, трябва да се избягва контакт с хора, които вече имат това състояние, но също и спазването хигиенни правила.
- Ларингитът е вирусна инфекция на ларинкса.

Измръзванията са причинени от студа поради ниските температури. Измръзналата кожа е белезникава и твърда. Рисковите фактори са: дехидратация, неподходящо облекло. Бездомните хора идват в болницата през зимата заради измръзване.

16. Как се предотвратяват специфичните за периода заболявания?

Противогрипната ваксина е решение и може да ни предпази от грип и настинки през зимата. Антибиотиците не са ефективни срещу болестите, с изключение на бактериална инфекция.

В случай на измръзване е необходимо подходящо облекло.

В случай на ларингит трябва да се избягват студени напитки от хладилника и да се носи облекло, подходящо за периода.

Поддържане на строга хигиена на тялото, с често миене на ръцете, когато е необходимо, но особено след издухване на носа, кашлица, кихане и контакт с болни хора; избягване, доколкото е възможно, на човешки агломерации и контакт с болен или подозиран грип; използването на носни кърпички за лична хигиена, при кашлица или кихане, както и проветряване на помещенията или офисите, поддържане на температура от 20-21 градуса по Целзий.

Препоръчва се избягване на самолечение и посещение на семейния лекар в случай на симптоми на грип, настинка или респираторни инфекции.

ПРАВИЛА ЗА ДЕЙСТВИЕ ПРИ ПОВИШЕНА РАДИОАКТИВНОСТ

1. ПОВИШЕНА РАДИОАКТИВНОСТ

Опасност от РАДИОАКТИВНО ЗАМЪРСЯВАНЕ може да възникне вследствие на радиационна авария, трансграничен пренос или при нарушаване мерките за безопасност при работа с източници на йонизиращи лъчения. Въпросите, свързани със сигурността на атомните централи, имат първостепенно значение. Извършва се непрекъснат радиационен контрол и се предприемат изключително строги превантивни мерки за недопускане на аварийна опасност от АЕЦ. Осъществява се обмен на информация чрез Международната агенция по атомна енергия /МААЕ/ към ООН, подписани са двустранни спогодби между съседни страни за уведомяване и оказване на помощ.

Вероятността за възникване на авария в атомна електроцентрала е сведена до възможния минимум. В подкрепа на сигурността е предвидена организация за реагиране в случай на авария. Разработени са планове и разчети и са предвидени средства за индивидуална и колективна защита. При радиационна обстановка хората може да получат облъчване от радиоактивното замърсяване: външно при престояване в замърсен район и вътрешно - чрез вдишване на радиоактивен въздух, както и чрез хранителни продукти и вода. При повишена радиоактивност съществува опасност за хората, но защитата от радиоактивно облъчване е възможна. Специализираните държавни органи предвиждат мерки за ограничаване на облъчването на населението, но за да можете да изпълнявате по-точно указанията при всяка конкретна ситуация е добре да имате предварителни познания.

2. ИНСТРУКЦИЯ за АВАРИЙНА ГОТОВНОСТ

Йодна профилактика се извършва само след разпореждане на Министерството на здравеопазването!

Уточнете предварително най-близкия пункт за получаване на таблетки калиев йодид.

Преди да пристъпите към йодна профилактика, прочетете внимателно инструкцията за употреба!

ВНИМАНИЕ!

Йодната профилактика не отменя необходимостта от прилагането на всички други мерки за защита!

Индивидуалните средства за защита (ИСЗ) са:

- граждански противогаз;
- детски противогаз;
- респиратор;
- детска защитна камера.

Проверете предварително разполага ли Вашето семейство с индивидуални средства за защита.

Ако нямате, потърсете такива от кметството или от Районна служба "Пожарна безопасност и защита на населението".

Подгответе наличните ИСЗ.

Ако в момента на аварията нямате ИСЗ, използвайте памучно-марлена превръзка, навлажнени носна кърпа или памучен плат, с които добре да закриете устата и носа!

Ползвайте за защита дрехи, изработени от плътни тъкани, гумирани и импрегнирани платове, полиетиленови платна.

Решението за провеждане на евакуация се взема от компетентните държавни органи!

Запазете спокойствие - ще имате достатъчно време за евакуиране!

Съберете всички членове на семейството си!

Вземете със себе си:

- лични документи, ценни предмети и пари;
- вещи за лична хигиена (сапун, кърпа, четка и паста за зъби и др.);
- облекло в съответствие със сезона (топли дрехи);
- лекарствата, които ползвате за първа помощ и при хронични заболявания;
- вещи за деца и бебета;
- портативен радиоприемник;
- други необходими предмети (фенерче, запалка, джобно ножче, туристически несесер и др.);

Осигурете си хранителни продукти за 2-3 дни!

Изключете електрическата, газовата и водопроводната мрежа!

Заклучете жилището си!

Началото, начинът и посоката на евакуацията ще бъдат оповестени по радиото и по сиренната система

Ако ползвате собствен транспорт, чуйте указанията, насочете се към диспечерския пункт и се включете в колоната!

Ако ползвате обществен транспорт, след като чуете съобщение за начало на евакуацията, бързо се придвижете до най-близката до дома ви спирка.

Получаване на инструкции по радио и телевизия

Включете радиото на програма "Хоризонт", а телевизора - на "Канал 1". Местното радио, радиовъзел или местен телевизионен кабелен канал, както и радиоколите на полицията също ще ви информират своевременно за понататъшните ви действия.

Какви съобщения трябва да очаквате:

- да изчакате допълнителна информация;
- да се укриете;
- да проведете йодна профилактика;

Ако ви бъде наредено да се укриете в жилището си

Всички трябва да се укрият, а домашните животни - да се приберат. Влезте в жилището, затворете всички външни врати и прозорци и спуснете щорите и пердетата.

Изключете всички климатични и вентилационни системи, вкарващи въздух отвън.

Пристъпете към херметизация на предварително определеното помещение в дома ви, в което е необходимо да има радио или телевизор.
Подгответе индивидуалните средства за защита (противогази, респиратори и др.) и останете в херметизираното помещение.
Не напускайте мястото.

3. МЕРКИ ЗА ЗАЩИТА И ПРАВИЛАТА ЗА ПОВЕДЕНИЕ НА НАСЕЛЕНИЕТО ПРИ ПОВИШЕНА РАДИОАКТИВНОСТ:

3.1. ПОВЕДЕНИЕ НА НАСЕЛЕНИЕТО В 30-КИЛОМЕТРОВАТА ЗОНА НА АЕЦ, В ПЪРВИТЕ ЧАСОВЕ СЛЕД АВАРИЯТА.

При възникването на радиационната авария, с опасност за населението, ще бъдете уведомени своевременно. Сигналът се подава чрез локалната сиренна система на АЕЦ "Козлодуй", Българското национално радио, Българската национална телевизия, местни радиотранслационни възли и други средства.

Спазвайте конкретните указания на специализираните органи на МВР. Ако компетентните органи препоръчат, извършете йодна профилактика по дадената ви схема. Не вземайте йодни таблетки по собствена преценка.

Имайте готовност да бъдете евакуирани, за целта следете подаването на съответния сигнал. Поставете в полиетиленови пликове документи за самоличност, пари, лекарства, носими ценности, комплект връхни дрехи, храна за две-три денонощия, питейна вода.

Ако имате в дома си противорадиационно укритие, веднага го заемете, при липса на укритие вземете мерки за уплътняване на вратите и на прозорците.

Консумирайте само трайни и консервирани продукти.

Ограничете излизането от дома си, ако това е наложително използвайте противогаз, противопрашни маски, марлени превръзки. След пребиваване на открито свалете обувките и връхните дрехи и ги приберете отделно.

Спазвайте правилата за лична хигиена.

Следете информацията за обстановката по радиото и телевизията. Изпълнявайте точно указанията на Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“.

ПРИ ПОЛУЧАВАНЕ НА СИГНАЛ ЗА ЕВАКУАЦИЯ

Изключете електрическата, газовата и водопроводната мрежа и загасете печките, затворете вратите и прозорците и спуснете пердетата, вземете със себе си най-необходимото.

Евакуация с личен транспорт до пункта за специална обработка ще се разрешава само ако предварително ви е даден специален евакуационен пропуск.

Не вземайте домашни животни, затворете добитъка и оставете в помещенията вода и храна за 2-3 дена. Ако е необходимо животните ще бъдат евакуирани допълнително от съответните органи.

В пунктовете, на границата на 30-километровата зона, ще получите указания за новото ви местожителство.

3.2. ПОВЕДЕНИЕ НА НАСЕЛЕНИЕТО ИЗВЪН 30-КИЛОМЕТРОВАТА ЗОНА НА АЕЦ, КАКТО И НА НАСЕЛЕНИЕТО В ЗОНАТА В СЛУЧАЙ ЧЕ НЕ Е НАЛОЖИТЕЛНО ИЗВЪРШВАНЕТО НА ЕВАКУАЦИЯ.

Спазвайте лична хигиена

Измивайте ръцете си старателно, особено преди хранене, къпете се всекидневно. Дишайте през носа, а при излизане - през маска или навлажнена кърпа. При влизане в жилището трябва да събуете обувките и да свалите връхните дрехи. Съхранявайте ги отделно.

Не допускайте замърсяване на вашето жилище

Деца трябва да останат въщи до изясняване на обстановката. Затворете прозорците и ги уплътнете добре. Проветрявайте само при тихо време и то чрез прозорец, на който сте поставили 3-4 пласта тензук или друго парче плат. Не метете и не тупайте, почиствайте ежедневно с влажна кърпа. При ползване на прахосмукачка изходящата струя трябва да се филтрира допълнително през мокра кърпа. Изпирайте често дрехите и спалното бельо, не сушете на открито. Хранителните продукти съхранявайте в плътно затворени съдове, следвайте указанията за кулинарната им обработка.

Когато сте на открито

Не предприемайте излети и разходки сред природата. Ограничете пътуванията, особено по черни и прашни пътища. Необходимо е често да се мият улиците и тротоарите. Не метете двора, оросявайте със струя вода тревните площи и обливайте пътеките около къщата си.

Не сядайте на тревата и другите зелени площи. Не се къпете в открити водоеми.

Обработка на хранителни продукти и вода

Не консумирайте хранителни продукти, за които е обявена временна забрана. За предпочитане е да използвате наличните консервирани и други трайни хранителни продукти. Ако се налага пренасяне на храни, поставете ги в найлонови торби. Запазването на хранителните продукти трябва да става в мазета, затворени килери и ниши или в херметически затварящи се съдове. Обработвайте и приготвяйте храните в затворени помещения. Изключете от менюто си листните зеленчуци и млякото. Сравнително по-безопасни са оранжерийните плодове и зеленчуци, морковите, картофите, птичето и свинското месо, както и океанската риба. Използвайте сухо мляко за ежедневното меню на децата. Замърсените хранителни продукти, които не подлежат на термична обработка, консумирайте само след обилно измиване с вода и допълнително изкисване за 24 часа. При готвенето обезкостете и нарежете месото на парчета до 70 г, накиснете го за 24 часа във вода (1:4) и изхвърлете водата. Сварете месото и изхвърлете първия бульон. Вода за питейни и домакински нужди се взема само от закрити, контролирани и разрешени за ползване водоизточници. Препоръчително е децата да пият предимно минерална вода с ниско съдържание на радон.

Мерки за опазване на животните и селскостопанската продукция

През първия период на високо замърсяване животните да не се извеждат от оборите. Да се преустанови пашата, а храненето да става с навлажнени концентрирани или с груби фуражи. Боксовете и другите закрити помещения да се измиват ежедневно с вода.

Останалите на открито сено и други фуражи да се ползват след отстраняване на горния слой (10-15 см). Добитите през периода фуражи да се складира за около 2 месеца. Реколтата да се събира във възможните най-късни агротехнически срокове. За намаляване на степента на замърсеност на растителните суровини спазвайте конкретните указания на компетентните органи за обработването на продуктите и сроковете за използването им.